

შიდა აუდიტის სამსახურის წლიური (2024 წელი) ანგარიში

შესავალი

აღნიშნული ანგარიში შედგენილია „სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლის შესაბამისად და მოიცავს ინფორმაციას 2024 წლის პირველი იანვრიდან 2025 წლის პირველ იანვრამდე სსიპ „საზოგადოებრივი მაუწყებლის აჭარის ტელევიზიისა და რადიოს“ (შემდგომში- მაუწყებელი) შიდა აუდიტის სამსახურის მიერ განხორციელებული საქმიანობის თაობაზე.

მოკლე მიმოხილვა

„სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლი აღწერს, რომ შიდა აუდიტი-დაწესებულების საქმიანობის გაუმჯობესებისკენ, მისი მიზნების მიღწევის უზრუნველყოფისა და მისი ამოცანების სრულყოფილად შესრულებისკენ მიმართული დამოუკიდებელი, ობიექტური, მარწმუნებელი და საკონსულტაციო საქმიანობაა, რომელიც სისტემატიზებული, დისციპლინირებული და ორგანიზებული მიდგომით აფასებს და აუმჯობესებს რისკის მართვის, კონტროლისა და მმართველობითი პროცესის ეფექტიანობას“

აღნიშნულიდან გამომდინარე შიდა აუდიტის ფუნქციაა უზრუნველყოფს ორი ძირითადი ტიპის საქმიანობის განხორციელება, რომლებიც განსხვავდება თავისი არსით:

- მარწმუნებელი მომსახურება
- საკონსულტაციო მომსახურება.

ინფორმაცია შიდა აუდიტის სუბიექტის მიერ განხორციელებული

საქმიანობის შესახებ

ინფორმაცია განხორციელებული შიდა აუდიტორული შემოწმებების შესახებ

მაუწყებლის შიდა აუდიტის სამსახური საქმიანობას ახორციელებს შიდა აუდიტის წლიური გეგმის შესაბამისად. წლიური გეგმა, საანგარიშო წლის დაწყებამდე შიდა აუდიტის სამსახურის უფროსის წარდგინებით მტკიცდება მაუწყებლის დირექტორის ბრძანებით.

გეგმის შედგენა ხდება პრიორიტეტების შეჯერების, მნიშვნელოვანი სფეროების გამოკვეთის საფუძველზე. სისტემაში შემავალი თითოეული რგოლის წინაშე არსებული რისკების გამო შიდა აუდიტის სამსახურის შესწავლისა და ანალიზის საგანი (შიდა აუდიტის ობიექტი) მრავალრიცხოვანია, მაგრამ გეგმის შედგენისას მხედველობაში მიიღება როგორც დრო, ასევე ადამიანური რესურსი.

თითოეული შიდა აუდიტორული შემოწმებისათვის შიდა აუდიტის სუბიექტის უფროსი შეიმუშავებს და ამტკიცებს შიდა აუდიტორული შემოწმების ინდივიდუალურ გეგმას, რომელიც განსაზღვრავს შიდა აუდიტის მოქმედების სფეროს, ამოცანებს, ხანგრძლივობას, რესურსების განაწილებას, შიდა აუდიტის განხორციელების მეთოდებს, ფარგლებს, აუდიტის სახეს და სხვა.

შიდა აუდიტის სამსახურმა 2024 წლის განმავლობაში განახორციელა სამი შიდა აუდიტორული შემოწმება.

მარწმუნებელ საქმიანობასთან ერთად, შიდა აუდიტი უწევს არაფორმალურ/ზეპირ საკონსულტაციო მომსახურებას მაუწყებლის სტრუქტურულ ერთეულებს. (მაგალითად, პროფესიული რჩევის მიცემა შეიძლება განხორციელდეს ადვილად და დროულად დაწესებულებაში არსებული ყველა დაინტერესებული მხარისათვის.)

შიდა აუდიტის პროფესიული პრაქტიკის საერთაშორისო სტანდარტების განმარტების სახელმძღვანელო განსაზღვრავს საკონსულტაციო მომსახურებას, როგორც რჩევით და მომხმარებელთან დაკავშირებულ საქმიანობას, რომლის ბუნებაც და მასშტაბიც თავსებადია მომხმარებელთან, იგი ასევე მიზნად ისახავს ღირებულების გაზრდას, ორგანიზაციის მმართველობით, რისკების მართვის და კონტროლის პროცესების გაუმჯობესებას მენეჯმენტისგან პასუხისმგებლობის ალების გარეშე.

უნდა აღინიშნოს, რომ მარწმუნებელი და საკონსულტაციო საქმიანობა არ გამოირიცხავს ერთმანეთს. საკონსულტაციო მომსახურება ხშირად არის მარწმუნებელი საქმიანობის შედეგი, როგორც პირიქით, მარწმუნებელი საქმიანობა, შესაძლოა იყოს საკონსულტაციო მომსახურების შედეგი.

საანგარიშო პერიოდში შიდა აუდიტორთა საქმიანობისას ადგილი არ ჰქონია არანაირ შეზღუდვას.

მოქმედების სფერო (შიდა აუდიტორული შემოწმებების განხორციელებისას)

მაუწყებლის სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულების სპეციფიკიდან და თავისებურებებიდან გამომდინარე იცვლება შიდა აუდიტორული შემოწმების ინდივიდუალური გეგმა. ამასთან, პრიორიტეტების შეჯერებისა და მნიშვნელოვანი სფეროების გამოკვეთის, ადამიანური რესურსების გათვალისწინებით საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შესაბამისობის/ფინანსური აუდიტი. აქედან გამომდინარე, მოქმედების სფერო ძირითადად მოიცავს:

1. სსიპ „საზოგადოებრივი მაუწყებლის აჭარის ტელევიზიისა და რადიოს“ საკადრო ბაზის განვითარების სამსახურის/იურიდიული მხარდაჭერის სამსახურის საქმიანობის შესაბამისობის შეფასება
2. მაუწყებლის მიერ დამუშავებული ფინანსური ინფორმაციის სანდოობის, სიზუსტისა და სისრულის შეფასება. არსებული რისკების გამოვლენა და მათი აღმოფხვრის მიზნით სათანადო რეკომენდაციების შემუშავება.
3. სახელმწიფო შესყიდვების პროცესში შემავალი ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის ადეკვატურობისა და ეფექტიანობის შეფასება.
4. ადგილზე წამოჭრილი სხვა საკითხების შესწავლა.

განხორციელებული ღონისძიებები

შიდა აუდიტის 2024 წლის წლიური გეგმის საფუძველზე განხორციელდა შიდა აუდიტორული შემოწმებები შემდეგ ობიექტებში:

N	აუდიტის ობიექტი	აუდიტის სახე	აუდიტის პერიოდი	რესურსი
1	საკადრო ბაზის განვითარების, იურიდიული მხარდაჭერის, ფინანსური ეფექტიანობის, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის	შესაბამისობის/ფინანსური	2023-2024 წწ	ორი

	სამსახური			
--	-----------	--	--	--

შიდა აუდიტორული შემოწმების შედეგად დგება შიდა აუდიტორული ანგარიშის პროექტი, რომელიც ასახავს შიდა აუდიტის შედეგებს, მიგნებებს და მოიცავს შიდა აუდიტის პროცესსა და გამოვლენილ ფაქტებს, მათ ანალიზს და მათ საფუძველზე შემუშავებულ რეკომენდაციებს.

შიდა აუდიტორული ანგარიშის პროექტი ეგზავნება შიდა აუდიტის ობიექტს იმ მიზნით, რომ მან წარმოადგინოს საკუთარი მოსაზრება ანგარიშში დასმულ საკითხებზე.

შიდა აუდიტის ობიექტის მიერ გამოთქმული შენიშვნები და მოსაზრებები, მისი არგუმენტაცია (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) აისახება საბოლოო შიდა აუდიტორულ ანგარიშში.

შიდა აუდიტის ობიექტის მიერ მოსაზრების მიღებისა და მასთან კონსულტაციის შემდეგ საბოლოო სახით ყალიბდება შიდა აუდიტორული ანგარიში და ეგზავნება მაუწყებლის ხელმძღვანელ ორგანოებს.

საშტატო ერთეულის ანალიზი

მაუწყებლის შიდა აუდიტის სამსახურში დასაქმებულია ორი თანამშრომელი.

2024 წლის განმავლობაში, საშტატო ერთეულის მთლიანი რესურსი მოხმარდა გეგმით გათვალისწინებულ შიდა აუდიტორულ შემოწმებებს.

შიდა აუდიტის სამსახურის უფროსმა 2024 წლის 07 ოქტომბრიდან 25 დეკემბრის ჩათვლით გაიარა საჯარო სექტორის აუდიტორთა სასერტიფიკაციო კურსი და 2025 წლის 23 იანვარს მოიპოვა საჯარო სექტორში აუდიტის განხორციელების უფლების დამადასტურებელი სერტიფიკატი.

შიდა აუდიტორული შემოწმებების განხორციელებისას გამოვლენილი ძირითადი რისკები და გაცემული რეკომენდაციები

1. შეიქმნას მაუწყებელში დასაქმებული პერსონალის განვითარების სტრატეგია და საკადრო პოლიტიკის დოკუმენტი;
2. განახლდეს დასაქმებულთა სამუშაოს/თანამდებობის აღწერა, შეიქმნას დასაქმებულთა საკვალიფიკაციო და კომპეტენციის რუკა.
3. თანამშრომლების პროფესიული განვითარების გეგმის შესამუშავებლად ჩატარდეს გამოკითხვა და განისაზღვროს თუ რა საჭიროებები გააჩნია მაუწყებელს თანამშრომლების პროფესიული თუ პიროვნული უნარების განვითარების მიმართულებით და რა სახის ტრენინგები ესაჭიროებათ თანამშრომლებს;
4. შეიქმნას ცხადი და სამართლიანი სახელფასო და სამოტივაციო სისტემა, რაც უფრო მიზანმიმართულს და პროდუქტიულს გახდის თანამშრომელთა საქმიანობას.
5. მაუწყებლის ელექტრონულ რესურსზე განხორციელდეს საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნება საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების სტანდარტის შესაბამისად, კერძოდ, სტანდარტი დაცულია, როდესაც: უზრუნველყოფილია ელექტრონულად გამოქვეყნებული ინფორმაციის სიზუსტე, ნამდვილობა და პერიოდული განახლება;
6. დარეგულირდეს მაუწყებლის მიერ პერსონალური მონაცემების დამუშავებასთან დაკავშირებული საკითხები.
7. მაუწყებელში ფინანსური მართვისა და კონტროლის კომპონენტების ჩამოსაყალიბებლად მნიშვნელოვანია მაუწყებლის იურიდიული მხარდაჭერის, ფინანსური ეფექტიანობის და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის სამსახურებმა, მაუწყებლის მენეჯმენტთან ერთად, ასევე სხვა სტრუქტურული ერთეულების ჩართულობით უზრუნველყონ: კონტროლის გარემოს და რისკის მართვის სისტემის ჩამოყალიბება, რაც შესაძლებლობას მისცემს მაუწყებელს განახორციელოს სახელმწიფო შესყიდვების პროცესის სათანადო კონტროლი.

შემოწმების შედეგად განხორციელდა შემდეგი სახის რეაგირებები:

შიდა აუდიტორული ანგარიშის მიზანს, ნაცვლად უბრალოდ პრობლემების გამოაშკარავებისა, წარმოადგენს პრობლემების გადაჭრის ხერხების ძიება. აღნიშნულიდან გამომდინარე, შიდა აუდიტორული შემოწმების შედეგები, რისკები, ასევე, მაქსიმალურად დაკონკრეტებული და შესრულებადი რეკომენდაციები აისახება შიდა აუდიტორულ ანგარიშში, რომელიც წარმოადგენს შიდა აუდიტორული შემოწმების საბოლოო შედეგს და მიეწოდება შიდა აუდიტის ობიექტს და მაუწყებლის ხელმძღვანელ ორგანოებს შემდგომ მუშაობაში გასათვალისწინებლად.

შიდა აუდიტის სუბიექტის მიერ გაცემული რეკომენდაციების შესასრულებლად შიდა აუდიტის ობიექტის მიერ განხორციელებული შესაბამისი ქმედებები და ინფორმაცია შეუსრულებელი რეკომენდაციების შესახებ

შიდა აუდიტის სამსახურის მიერ გაცემული რეკომენდაციების ძირითადი საკითხები, კვლავ შეუსრულებელია, რაც მიუთითებს იმ გარემოებაზე რომ მაუწყებელში გასამართია შიდა კონტროლის სისტემა.

მაუწყებელში ამჟამად არსებული შიდა კონტროლი ვერ უზრუნველყოფს რისკების მისაღებ დონემდე შემცირებას, რაც ზრდის გადაწყვეტილების მიღებისა და მმართველობის პროცესების თანდაყოლილ რისკებს.

შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა მოითხოვს მეტს ვიდრე მხოლოდ სწორხაზოვან შესაბამისობას პოლიტიკებთან და პროცედურებთან, რაც გულისხმობს განსჯის გამოყენებას. მენეჯმენტი განსჯის გამოყენებით განსაზღვრავს როგორი კონტროლი არის საკმარისი.

შიდა აუდიტის სუბიექტის მოვალეობაა დაეხმაროს დაწესებულების ხელმძღვანელს აღნიშნული სისტემის ადეკვატურობის და ეფექტიანობის შეფასებაში და სისუსტეების აღმოჩენაში. შიდა აუდიტის სუბიექტი არ იძლევა აბსოლუტურ გარანტიას, რომ დაწესებულებაში ადგილი არ ექნება კანონთან შეუსაბამო ქმედებას, რადგან საუკეთესო და სრულყოფილი შიდა კონტროლის სისტემაც კი მხოლოდ ამცირებს, მაგრამ სრულად ვერ აღმოფხვრის შეუსაბამობის არსებობის ალბათობას.

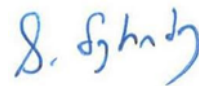
წინადადებები შიდა აუდიტის განვითარების შესახებ

სამსახური საქმიანობას ახორციელებს მოქმედი კანონმდებლობის, სამსახურის დებულების, შიდა აუდიტის მეთოდოლოგიის და შიდა აუდიტის სფეროს მარეგულირებელი სხვა კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შესაბამისად და მაუწყებლის წინაშე არსებული პრიორიტეტების, მაუწყებლის სისტემის თითოეული რგოლის წინაშე არსებული რისკების გათვალისწინებით.

სამსახურის მიზანია დანერგოს და გააუმჯობესოს მაუწყებლის სისტემაში რისკების იდენტიფიცირებისა და შეფასების პროცესები, რათა უზრუნველყოს აუდიტის მართვადობა, რისკიანი სფეროების/ობიექტების გამოკვეთა/დასაბუთება და ადეკვატური სახის აუდიტორული შემოწმებების განხორციელება, აუდიტის გეგმის სანდოობა, ასევე, საკადრო რესურსის ეფექტიანი და პროდუქტიული გამოყენება.

შიდა აუდიტის უფრო ეფექტიანად ფუნქციონირებისა და განვითარებისთვის მნიშვნელოვანია შიდა აუდიტის მიერ გაცემული და შიდა აუდიტის ობიექტთან შეთანხმებული რეკომენდაციების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით მაუწყებლის ხელმძღვანელი ორგანოების მიერ გატარდეს სათანადო მმართველობითი ღონისძიებები, წინააღმდეგ შემთხვევაში რისკის მართვის პროცესების ეფექტურობა და მათ გაუმჯობესება ვერ იქნება მიღწეული.

შიდა აუდიტის სამსახურის უფროსი:



ზვიად ბერიძე

29.01.2025 წ.